

Қазақстан Республикасындағы инфляция

Релиздың күні: 01.02.2024

Келесі релиздің күні: 01.03.2024

[1. Негізгі сәттер](#)

[2. Инфляция динамикасы](#)

[3. Инфляцияның жылдық деңгейіне салым](#)

[4. Глоссарий](#)

[5. Әдіснамалық түсініктемелер](#)

[6. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер](#)

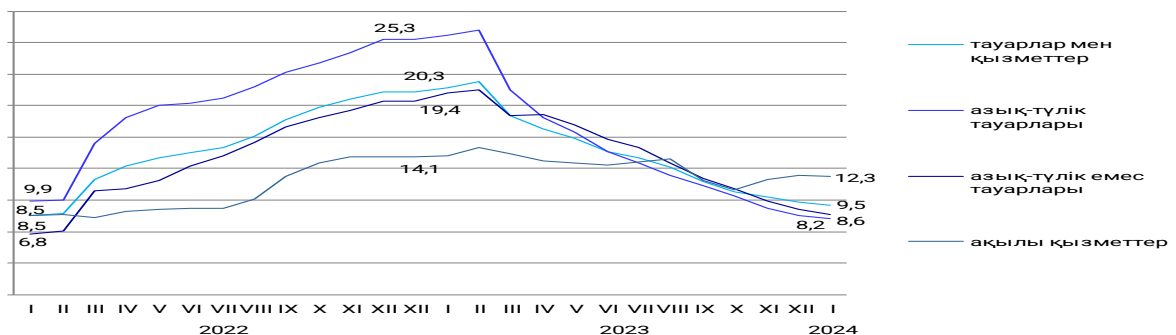
[7. Пайдалы сілтемелер](#)

1. Негізгі сәттер

2024 жылғы қаңтарда Қазақстан Республикасындағы инфляция бір жылда баяулады және 9,5% (2023 жылғы желтоқсанда – 9,8%). Бір айда инфляция 0,8% құрады (өткен аймен бірдей).

Баға азық-түлік тауарларға бір жылда – 8,2% (2023 жылғы желтоқсанда – 8,5%), азық-түлік емес тауарларға – 8,6% (2023 жылғы желтоқсанда – 9,1%), ақылы қызметтерге 12,3% (2023 жылғы желтоқсанда – 12,4%) өсті.

1-сурет. 2022-2024 жылдардағы Қазақстан Республикасындағы жылдық инфляция

2. Инфляция динамикасы

Өткен жылғы қаңтармен салыстырғанда бағаның өсуі күрішке – 31,3%, минералды және ауыз суға – 17,2%, жұмыртқаға – 16,9%, салқындатылған сусындарға – 15,5%, алкогольді ішімдіктер және темекі өнімдерге – 15%, консервіленген сүтке – 13,9%, сары майға – 13,1%, жаңа жиналған жемістер мен көкөністерге – 12,3%, майлылығы 2,5% айранға – 11,9%, пастерленген сүтке – 11,8%, тоқаш және ұннан дайындалатын кондитер өнімдерге – 11,7%, балық және теңіз өнімдерге 11,5% тіркелді. Бағаның төмендеуі басты пиязға – 26,4%, қарақұмық жармасына – 23,6%, күнбағыс майына – 19,8%, құмшекерге 15,5% байқалды.

Баға деңгейі жеке қолданылатын тауарларға, жиһаз және үйге қажетті заттарға – 11,8%-дан, фармацевтикалық өнімдерге – 11,7%, киім және аяқ киімге – 11,1%, ыдысқа – 10,6%, құрылыс материалдарына 7,3% өсті. Дизель отыны – 14,3%, бензин – 13,6%, сұйытылған газ баллондағы – 13,5%, тас көмір 10,1% қымбаттады.

Баға санаторийлер қызметтеріне – 16,1%, кешенді демалыстарды ұйымдастыру қызметтеріне – 16%, демалыс және спорттық іс-шаралар саласындағы қызметтерге, шаштараздар мен жеке қызмет көрсету орындары қызметтеріне – 13,6%-дан, денсаулық сақтау қызметтеріне – 13,2%, білім беру қызметтеріне – 10,2%, қоғамдық

тамақтандыру қызметтеріне 7,9% жоғарылады. Жолаушылар теміржол көлігімен жол жүру – 10,7%, таксимен – 10,1%, қалалық автобуспен – 9,3%, жолаушылар әуе көлігімен – 9,2%, қалааралық автобуспен 7,9% қымбаттады.

Тарифтер қоқыс шығаруға – 29,6%, су бұруға – 28,6%, орталықтан жылытуға – 26,7%, ыстық суға – 23,2%, суық суға – 21,9%, электр энергиясына – 20,7%, тұрғын үйді күтіп ұстауға 7,8% өсті.

Өңірлер бөлінісінде 2024 жылғы қаңтарда инфляция жылдық мәнде орташа республикалық деңгейден асатын он өңірде қалыптасты, олардың ішінен ең жоғары Қарағанды (11,3%), Маңғыстау (10,6%), Атырау және Шығыс Қазақстан (10,1%-дан) облыстарында.

1-кесте. Өңірлердегі жылдық инфляция, %

	2024	2023	2022
Қазақстан Республикасы	9,5	20,7	8,5
Абай	9,6	21,0	...
Ақмола	9,8	21,8	9,3
Ақтөбе	8,6	20,7	9,2
Алматы	8,5	18,0	8,2
Атырау	10,1	19,9	8,7
Батыс Қазақстан	8,9	20,6	8,6
Жамбыл	9,1	20,2	8,1
Жетісу	9,9	20,5	...
Қарағанды	11,3	20,6	8,7
Қостанай	8,9	20,7	8,4
Қызылорда	8,1	20,9	8,0
Маңғыстау	10,6	24,1	8,7
Павлодар	8,9	20,6	8,5
Солтүстік Қазақстан	9,5	21,7	8,3
Түркістан	9,7	21,1	8,4
Ұлытау	10,0	20,9	...
Шығыс Қазақстан	10,1	20,8	8,8
Астана қаласы	8,8	23,8	8,3
Алматы қаласы	9,9	20,2	8,6
Шымкент қаласы	9,0	20,4	8,5

Динамикалық кестелер:

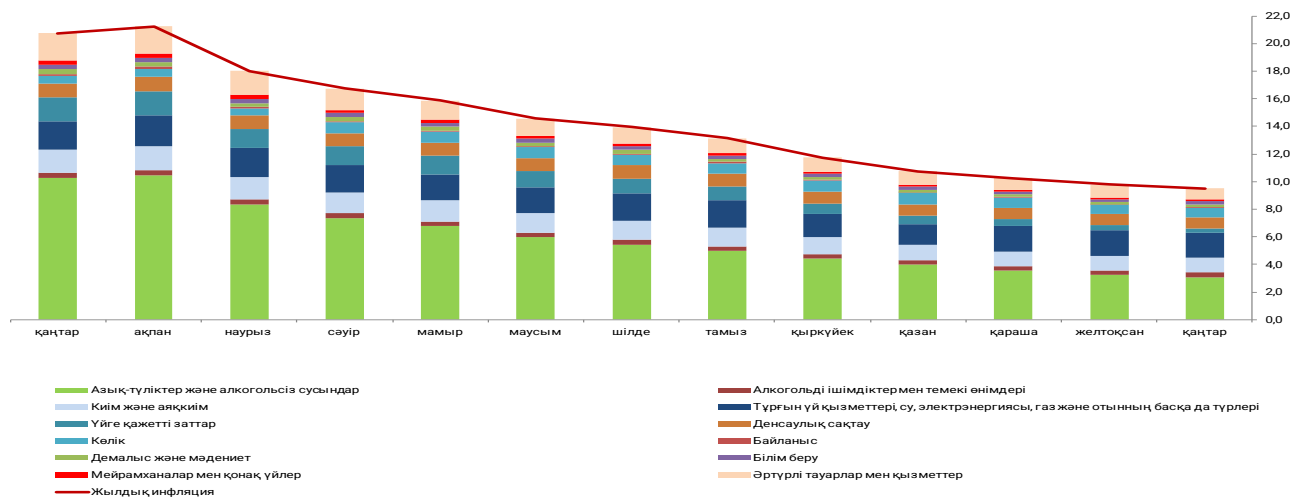
[1. 2000-2023 жылдардағы Қазақстан Республикасы бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтеріне бағалар мен тарифтер индексі](#)

[2. 1993-2023 жылдардағы өңірлер бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтеріне бағалар мен тарифтер индексі](#)

3. Инфляцияның жылдық деңгейіне салым

Инфляцияның жылдық деңгейіне ең үлкен үлесті азық-түлік және алкогольсіз сусындар (3,1 пайыздық тармақ), тұрғын үй қызметтері (1,8 пайыздық тармақ), киім және аяқ киім (1,1 пайыздық тармақ) қосты.

2-сурет. 2023 жылғы қаңтармен 2024 жылғы қаңтар аралығында Қазақстан Республикасындағы инфляциясына тауарлардың негізгі топтарының үлесі

Өткен жылда баға нан өнімдері мен жармаларға – 10,1%, ет және ет өнімдеріне 6,8% жоғарылады және инфляцияға тиісінше 0,7 және 0,8 пайыздық тармақ негізгі үлес қосты. Жылдық инфляцияға жұмыртқалар – 16,9%, алкогольсіз сусындар 10,9% қымбаттауы және 0,2 пайыздық тармақтан, сүт өнімдері (10,4%) – 0,4 пайыздық тармақ, жемістер мен көкөністер (9%) – 0,5 пайыздық тармақ үлес қосты.

ТКШ қызметтері бір жылда 13,8% қымбаттады, ал олардың инфляцияға үлесі 1,8 пайыздық тармақты құрады. 2024 жылғы қаңтарда орталықтан жылыту өткен жылғы қаңтармен салыстырғанда 26,7% жоғары болды және жылдық инфляцияға 0,3 пайыздық тармақ, электрэнергия (20,7%) – 0,4 пайыздық тармақ, тұрғын үй-жайларды жөндеу және қызмет көрсету бойынша қызметтер (8,7%), тұрғын үйді жалға алу (7,9%) – 0,2 пайыздық тармақтан үлес қосты.

2-кесте. 2024 жылғы қаңтардағы Қазақстан Республикасында жылдық инфляцияға жекелеген құрамдас бөліктерінің үлесі

Тауарлар мен қызметтер	Өсу қарқыны	Баға өсіміне салым
Азық-түлік тауарлар	8,2	3,442
Нан өнімдері мен жармалар	10,1	0,704
Ет және ет өнімдері	6,8	0,806
Сүт өнімдері	10,4	0,403
Жұмыртқа	16,9	0,212
Май және тоң май	-3,4	-0,063
Жемістер мен көкөністер	9,0	0,518
Қант	-14,9	-0,170
Алкогольсіз сусындар	10,9	0,226
Азық-түлік емес тауарлар	8,6	2,669
Киім	10,4	0,672
Аяқ киім	12,6	0,388
Жуғыш заттар	3,0	0,049
Бензин	13,6	0,319
Жеке қолдану тауарлар	11,8	0,354
Ақылы қызметтер	12,3	3,393
Тұрғын үй қызметтері, су, электрэнергиясы, газ және отынның басқа да түрлері	13,8	1,784
тұрғын үйді күтіп ұстауға төлем	7,8	0,056
тұрғын үйді жалға алу	7,9	0,228
тұрғын үй жайларды жөндеу және қызмет көрсету	8,7	0,217
суық су	21,9	0,111
ыстық су	23,2	0,089
қоқыс шығару	29,6	0,085
суды бұру	28,6	0,065
электрэнергия	20,7	0,424
газ	10,0	0,108
тарату желілері арқылы тасымалданатын газ	9,2	0,083
сұйытылған	13,5	0,025
орталықтан жылыту	26,7	0,260
қатты отын	9,3	0,132
домофон	6,0	0,009

Бір айда азық-түлік тауарлар бағасының деңгейі 1,1%, ақылы қызметтерге – 0,7%, азық-түлік емес тауарларға – 0,5% өсті.

3-кесте. Бір айдағы инфляция, %

	Қаңтар			
	тауарлар мен қызметтер	азық-түлік тауарлар	азық-түлік емес тауарлар	ақылы қызметтер
2019	0,5	1,3	0,3	-0,2
2020	0,7	0,9	0,5	0,5
2021	0,6	1,1	0,3	0,3
2022	0,7	1,0	0,3	0,6
2023	1,1	1,4	0,9	0,7
2024	0,8	1,1	0,5	0,7

Динамикалық кесте:

[2000-2024 жылдар аралығында Қазақстан Республикасы бойынша тұтыну тауарлары мен қызметтерінің бағалары мен тарифтерінің индексі ай сайын](#)

4. Глоссарий

Инфляция – бұл халық жеке тұтыну үшін сатып алатын тауарлар мен қызметтердің белгіленген тізіміне бағаның орташа деңгейінің уақыт бойынша өзгеруін сипаттайтын көрсеткіш.

Салым – көрсеткіш бойынша пайыздық өзгерістің инфляцияның жалпы мәніне әсер ету шамасы.

5. Әдіснамалық түсініктемелер

Инфляция деңгейін сипаттайтын тұтыну бағаларының индексі халық жеке тұтыну үшін сатып алатын тауарлар мен қызметтерге бағаның жалпы деңгейінің уақыт бойынша өзгеруін көрсетеді.

Тұтыну бағаларының индексін есептеу екі көзден алынған ақпарат негізінде жүргізіледі:

- осы мақсаттар үшін арнайы іріктелген сауда нүктелерінде және қызмет көрсету орындарында оларды тікелей тіркеу арқылы жиналған бағалардың өзгеруі туралы деректер;

- халықтың нақты тұтыну шығыстарының құрылымы бөлігінде үй шаруашылықтарын зерттеу материалдары.

Бағалардың өзгеруі туралы ақпарат жинау қалалар мен аудан орталықтарының іріктемелі тобы бойынша, барлық облыс орталықтарында, республикалық маңызы бар қалаларда және астанада жүзеге асырылады. Сауда және қызмет көрсету саласының базалық кәсіпорындарын таңдау жергілікті жерлерде жүзеге асырылады. Зерттеуге әртүрлі сауда жағдайлары бар және жаппай сұранысқа ие тауарларды (қызметтерді) үнемі өткізетін кәсіпорындар ұсынылуы үшін сауданың және ақылы қызметтердің барлық түрлерінің объектілері іріктеледі.

Тұтыну бағаларын байқау және ТБИ есептеу үшін тауарлар мен қызметтер жиынтығы Қазақстанның барлық өңірлері үшін олардың бірыңғай іріктемесін білдіреді. Тауарлар мен қызметтердің тізімі 508 позициядан тұрады, оған халықтың тұтынуында ең көп үлес салмағын алатын ең өкілді түрлер кіреді.

Бағалар туралы ақпарат жинауды баға тіркеушілері тауарды (көрсетілетін қызметті) өткізу орындарында тікелей жүргізеді. Тексеру жүргізілген күні төленген тауарлардың бағасы, салықтарды қоса алғанда, бірақ оларды жеткізгені үшін қосымша алымдарды қоспағанда тіркеледі.

6. Байланысты жарияланымдарға сілтемелер

[Тұтыну бағаларының индексі және туынды көрсеткіштер](#)

[Қазақстан Республикасындағы жекелеген тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің бөлшек сауда бағалары](#)

[Қазақстан Республикасындағы әлеуметтік маңызы бар азық-түлік тауарларына баға индексі және орташа бағалар](#)

7. Пайдалы сілтемелер

[Тұтыну бағаларының индексін құру әдістемесі \(ТБИ\)](#)

["Тұтыну тауарлары мен ақылы қызметтердің бағаларын тіркеу дәптері"Ц-101 нысаны](#)

[Тұтыну бағаларының индексі, сапа бойынша есеп, 2021ж.](#)

[Тұтыну бағаларының индексі, "Талдау" ақпараттық-талдау жүйесі](#)

www.new.stat.gov.kz / Экономика/ Баға статистикасы

Шығаруға жауапты:
Баға статистикасы
департаменті

**Департамент
директоры:**
Қ.Жақыпбекұлы
Тел. +7 7172 749790

Орындаушы:
А.Макижанова
Тел. +7 7172 749531
E-mail: an.makizhanova@aspire.gov.kz

Мекен-жай:
010000, Астана қаласы
Мәңгілік ел даңғылы, 8
Министрліктер үйі, 4
кіреберіс